

Ny viden om navlebuler hos grise

Navlebuler: Et nyt studie har kortlagt, hvad der kendetegner navlebuler hos grise i forskellige aldersgrupper.

Konklusion

- Brok er den hyppigste årsag til navlebuler, men årsagen afhænger af grisens alder. Risikoen for sår på bulen er størst for brok og cyster og mindst for byld.

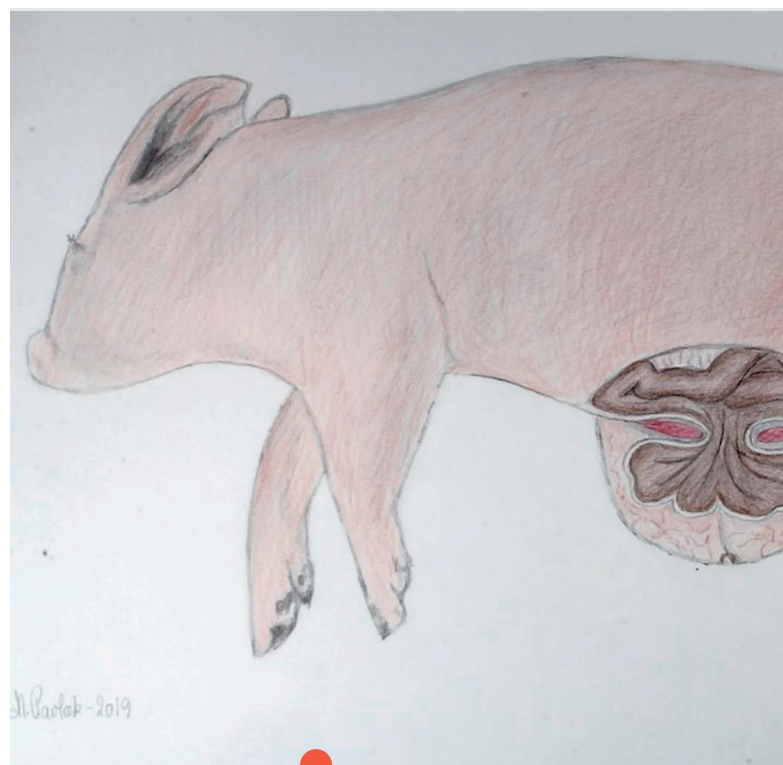
Af Trine Hovmand-Hansen, dyrlæge, ph.d.-studerende og Tina Birk Jensen, chefkonsulent, tibj@seges.dk

Grise med navlebuler giver frustrationer og økonomiske tab hos mange danske griseproducenter. Det kan være vanskeligt at vurdere, hvad man skal stille op med en gris med navlebule. Risikoen for, at slagteklare bulegrise må aflives ved afhentning til slagteriet, er stor. Det skyldes, at grise med navlebuler ofte ikke er egnet til transport – primært på grund af tilstedeværelsen af et sår på bulen.

Ny viden om navlebuler

Seges Innovation har i samarbejde med Københavns Universitet igangsat en række forskningsprojekter, der skal gøre os klogere på navlebuler. Projekternes fokus er at kunne forklare årsagerne til navlebuler, og hvad der kan gøres for at reducere forekomsten af grise med navlebuler i en besætning. Ph.d.-studerende Trine Hovmand-Hansen har netop færdiggjort et større studie, hvor navlebuler hos grise i forskellige aldersgrupper blev beskrevet.

Det overordnede formål med studiet var at se, hvilke former for buler der forekommer i bestemte aldersgrupper, og hvilke buler der har størst risiko for at udvikle sår. I studiet blev 444 bulegrise fra to konventionelle besætninger og et slagteri undersøgt. Bulegrisene fra besætningerne var fra alle aldersgrupper (pattegrise, smågrise og slagtegrise), hvorimod bulegrisene fra slagteriet var slagteklare grise. Bulerne blev undersøgt ved obduktion, og årsagen til bulen (for eksempel brok, cyste eller byld) blev dokumenteret og registreret. Derudover

Navlebrok er den hyppigste årsag til navlebule hos grise i vækst.

blev tilstedeværelsen af sår på bulen registeret for 291 grise, der kom fra de to besætninger.

Resultaterne af studiet

Navlebrok var den hyppigste årsag til bule ved navlestedet hos de undersøgte grise. Brok forekom i 57 procent af tilfældene, og i 15 procent af tilfældene var det i kombination med andre diagnoser, såsom cyster og

bylder. I alt blev 12 procent af bulegrisene diagnosticeret med en cyste, og 10 procent af grise blev diagnosticeret med en byld. Studiet viste også, at fordelingen af årsagerne til navlebule afhæng af grisenes alder. Således var årsagen til bule hos smågrise og slagtegrise hovedsageligt brok. Derimod var cyster den hyppigste årsag til de fleste buler hos slagteklare grise, der blev sendt på slagteriet. I alt havde 38 procent af bulegrisene i de to besætninger et sår på bulen. Resultaterne viste, at risikoen for at udvikle et sår på bulen var mindst, når bulen var en byld, hvorimod risikoen for at få et sår på bulen var størst, når bulen var et brok eller en cyste. Derudover var risikoen for at få et sår på bulen højere for smågrise og slagtegrise end for pattegrise.

Webinar om navlebuler

Seges Innovation afholder i august 2022 et webinar med fokus på navlebuler hos grise. Her vil blandt andre Trine Hovmand-Hansen sætte flere ord på resultaterne fra den seneste forskning og give gode

Årsag til navlebule	Forekomst i procent (antal i parentes)
Navlebrok	57 % (254)
Cyste	12 % (52)
Navlebrok og cyste	3 % (13)
Byld	10 % (45)
Navlebrok og byld	8 % (34)
Navlebrok og paddelformede proliferationer ¹	4 % (19)
Paddelformede proliferationer ¹	3 % (15)
Andet	3 % (12)

¹ Aflange udvækster med en afrundet blære

Tabel: Oversigt over de patologiske årsager til navlebuler hos 444 undersøgte grise. (Hansen et al., 2022)

råd om, hvad du kan gøre i din egen besætning for at reducere forekomsten af buler. Så hold øje med webinarret på svineproduktion.dk og på Facebook.

Hovmand-Hansen, T., Jensen, T.B., Nielsen, S.S., Vestergaard, K., Nielsen, M.F., Leifsson, P.S., Jensen, H.E. (2022): Gross and histopathological evaluation of umbilical outpouchings in pigs. Preventive Veterinary Medicine 105621.

Fakta

En ny undersøgelse har vist:

- At brok er den hyppigste årsag til navlebuler hos vækstgrise
- At cyster er den hyppigste årsag til navlebuler hos slagteklare grise
- At årsagen til navlebule hos grise afhænger af grisenes alder
- Når bulen er et brok eller en cyste, er der størst sandsynlighed for, at der udvikles et sår på bulen.